

Erling Frick: Tecknade serier i undervisningen

Kristianstad 1977

246 sivua, 60 mk

Suomen sarjakuvakeskustelun vielä hapuillessa ensi askeleitaan pohditaan Ruotsissa jo vakavasti sarjakuvan käyttöä opetuksessa.

Läntinen naapurimaamme kävi tuon tutun ja turhauttavan hyvä-huono, eipäs-juupas -keskustelun 1950-60-luvulla suomalaisten vielä opetellessa lukemaan Aku Ankkaa.

Opettaja Erling Frickin teos Tecknade Serier i undervisningen (Sarjakuvat opetuksessa) jakautuu kahteen osaan: perustietoja jakavaan ja pedagogiseen katsaukseen, joista jälkimmäisessä annetaan myös runsaasti käytännön vihjeitä.

Perustiedot-osassa tutustutaan ensin lyhyesti sarjakuvan historiaan ja syvennyttään sitten perusteellisesti yleismaailmalliseen ja ruotsalaiseen sarjakuvakeskusteluun.

Kirja selvittelee mm. Ruotsissa tehtyjä sarjakuvatutkimuksia, joista perusteellisimman huomion saa tuorein, Semicin vuonna 1973 teettämä "sarjakuvien lukijat". Tutkimuksesta selviää mm., että ne nuoret, jotka lukivat eniten sarjakuvia olivat myös aktiivisimmat urheilijat sekä varsin ahkeria kirjojen lukijoita.

Suomessakinhan on todettu se seikka, että ahkerat kirjojen lukijat ovat myös ahkeria sarjakuvaharrastajia.

Sarjakuvan ihmiskäsityksestä kertovat kohdat ovat varsin synkkää luettavaa, seikka joka varmasti toistuu myös Sarjakuvaseuran käynnissä olevassa tutkimuksessa. Toisten rotujen edustajat ovat suurimmalta osin roistoja tai muuten perin epäilyttäviä, miespuolisten hahmojen määrä oli suhteeton naisiin nähden, jne.

Sarjakuvan laatua puntaroidaan, sen tekemistä valotetaan kerrotaanpa muutamia käteviä ohjeita strippisarjojen tekijöille ideapulan uhatessa taiteilijaa. Tanskalaisen Aku Ankan tekemisessä on tarkat säännökset mm. niistä onomatopoeettisista ilmaisuista, joita saadaan käyttää. Sallittu on esim. SNÖFT ...

Lisäksi selvitetään Ruotsin sarjakuvamarkkinoita ja annetaan perustiedot sarjakuvien keräilystä harrasteena.

Opetusta käsittelevässä puolis-kossa annetaan ensin perusselvitystä sarjakuvan käyttömahdollisuuksista esi- ja peruskoulussa sekä lukiossa. Tämän jälkeen perehdytään aine aineelta sarjakuvan mahdollisuuksiin. Äidinkielen ja vieraiden kielten lisäksi oma osuus on mm. urheilulla ja musiikillakin.

Vinkkejä ja käytännön ohjeita riittävä, esim. vapaavalintaisten tuntien rakentaminen sarjakuvan ympärille neuvotaan lähes kädestä pitäen.

Aikuiskasvatus, kansankorkeakoulu, opettajakoulutus ja siirtolaisten opetus saavat kukin oman kappaleensa.

Kirjan lopussa on hyväntuntuinen kirjallisuuslista sekä laaja artikkelihakemisto.

Kirja on suositeltava kenelle tahansa sarjakuvasta kiinnostuneelle, mutta suurimman hyödyn siitä saavat opetustoimen alalla työskentelevät, joille teos on erinomainen vihjeaitta ja idealähde.